महाराष्ट्र दुय्यम सेवा अराजपत्रित गट-ब मुख्य परीक्षा 2022
पेपर क्रमांक 2 - दुय्यम निबंधक श्रेणी-1/मुद्रांक निरीक्षक

2022

परीक्षा दि. 07 ऑक्टोबर 2023

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक BOOKLET NO. 401325

संच क्र. **A**

प्रश्नपुस्तिका – II Y17

सामान्य क्षमता चाचणी व पदाच्या कर्तव्यासाठी आवश्यक ज्ञान

एकूण प्रश्न : 100

वेळ : 1 (एक) तास एकूण गुण : 200

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक [| | | | | | | |]
केंद्राची संकेताक्षरे — शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तर-क्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्न-क्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नांकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही. एकापेक्षा जास्त उत्तरे नमूद केल्यास ते उत्तर चुकीचे धरले जाईल व त्या चुकीच्या उत्तराचे गुण वजा केले जातील.

(7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चुकीच्या उत्तरांसाठी 25% किंवा 1/4 गुण वजा/कमी करण्यात येतील."

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

1. अंधारात बाइकसवारी करताना मी पाठीमागचे दोन बाइक दिवे वापरते. झळकण्याच्या स्थितीत दोन्ही दिवे हे नियंत्रित केलेल्या कालावधीनुसार आणि कालांतरानुसार सतत प्रकाशित होतात. या व्यवस्थेमुळे दोन्ही दिव्यांचा न चमकण्याचा कालावधी कमी होतो शिवाय जर यांच्यापैकी एखादा दिवा झळकायचा थांबला तरीही मी रस्ता वापरणाऱ्या इतरांना दिसू शकते. एक दिवा सतत एक सेकंद चमकतो आणि नंतर एक सेकंद विझतो. दुसरा दिवा दोन सेकंद चमकतो आणि नंतर दोन सेकंद विझतो. बाइकसवारीच्या सुरुवातीला मी नेहमी दोन्ही दिवे एकाच वेळी चालू करते.

   हे दोन्ही दिवे वापरले जात असताना प्रत्येक मिनिटात त्यापैकी एकही चमकत नाही असे किती सेकंद असतात ते दर्शवणारा पर्याय निवडा.

   (1) 10
   (2) 12
   (3) 15
   (4) 20

   I use two rear bike lamps, while riding my bike in the dark. They continuously emit light for a set period of time at set intervals and thus both the lamps are in flashing mode. This arrangement reduces the amount of time when neither of lamps shines, and that if one of the lamps stops flashing, I can still be visible to other road users. One of the lamp shines for one second and goes dark for one second repeatedly; the other lamp shines for two seconds and goes dark for two seconds. At the start of my ride, I always turn both lamps on simultaneously.

   Select the option that indicate seconds in each minute when neither of the lamps shine when they are in use.

   (1) 10
   (2) 12
   (3) 15
   (4) 20

2. दिमण या दुर्गम पहाडी गावच्या लोकांची एक विचित्र सवय आहे. ते बाहेरच्या लोकांनी विचारलेल्या प्रश्नांना नेहमीच दोन वाक्यांत उत्तरे देतात. यातील कोणतेतरी एक वाक्य खरे असते तर दुसरे खोटे असते. प्रत्यक्षात गावचा सरपंच कोण आहे हे जाणून घेण्यासाठी गावातील सरपंचासह तीन व्यक्तींच्या उत्तरांची तुम्ही नोंद केली आहे.

A. सरपंच स्वत: सरपंच असल्याचा दावा करते, मी सरपंच आहे.

B. मी सरपंच आहे. A सरपंच आहे.

C. मी सरपंच आहे. B ला सरपंच कोण हे माहीत आहे.

सरपंचाचे नाव निश्चित करण्यासाठी पुरेशा विदेचे निर्देशन करणारा पर्याय निवडा.

(1) उत्तरांचे कोणतेही एकत्रीकरण आपल्याला पुरेशी विदा देणार नाही

(2) फक्त A आणि B ची उत्तरे पुरेशी आहेत

(3) फक्त B आणि C ची उत्तरे पुरेशी आहेत

(4) सर्वांची उत्तरे आवश्यक आहेत

All people of remote mountain village Diman have a queer habit. They always answer all questions asked by outsiders in two sentences. Any one of these statement is true and other is false. You recorded replies of three members including Sarpanch of the village, in order to know actual Sarpanch.

A. The Sarpanch claims, she is the Sarpanch, I am the Sarpanch.

B. I am the Sarpanch. A is the Sarpanch.

C. I am the Sarpanch. B knows who Sarpanch is.

Select the option that indicates sufficiency of data needed to determine the name of Sarpanch.

(1) No combinations of replies give us enough data.

(2) Replies of A and B alone are sufficient.

(3) Replies of B and C alone are sufficient.

(4) Replies of all are necessary.

---

3. एका वर्गातील 72 विद्यार्थी फक्त चहा पितात. 50% विद्यार्थी कॉफी पितात. 25% विद्यार्थी चहा व कॉफी दोन्ही पितात आणि 5% विद्यार्थी चहाही पित नाहीत किंवा कॉफीही पित नाहीत तर किती विद्यार्थी फक्त चहा किंवा फक्त कॉफी पितात ?

(1) 360 (2) 213 (3) 252 (4) 180

In a class 72 students drink only tea. 50% of students drink coffee. 25% of students drink both tea and coffee and 5% of students drink neither tea nor coffee, then how many of students drink only tea or only coffee ?

(1) 360 (2) 213 (3) 252 (4) 180

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

4. पंकज आणि गौरव यांच्या आजच्या वयांचे गुणोत्तर 3 : 11 आहे. गौरव हा कविता पेक्षा 12 वर्ष लहान आहे. कविताचे वय 7 वर्षांने 85 वर्ष असेल. जर पंकजच्या वडिलांचे वय 25 वर्ष पंकज पेक्षा जास्त असेल, तर पंकजच्या वडिलाचे आताचे वय किती ?

(1) 55 वर्ष

(2) 67 वर्ष

(3) 45 वर्ष

(4) 43 वर्ष

Present ages of Pankaj and Gourav are in the ratio 3 : 11. Gourav is younger than Kavita by 12 years. After 7 years, Kavita will be 85 years older. If Pankaj's father is 25 years older than Pankaj, what is Pankaj's father's age now ?

(1) 55 years

(2) 67 years

(3) 45 years

(4) 43 years

5. तीस मुलांच्या रांगेत P उजव्या टोकापासून चौथा आणि W हा डाव्या टोकापासून दहावा आहे. P आणि W मध्ये किती मुले आहेत ?

(1) 15 (2) 16

(3) 17 (4) 20

In a row of thirty boys, P is fourth from the right and W is tenth from the left end. How many boys are there between P and W ?

(1) 15 (2) 16

(3) 17 (4) 20

6. कार्बन उत्सर्जन घटवण्याचे लक्ष्य गाठण्यासाठी एका देशाचे शासन धोरण म्हणून या वर्षाच्या नंतरच्या काळात इंधन कर लागू करण्याचा विचार करत आहे. मागील महिन्यांत लागू केलेल्या इंधन करामुळे पेट्रोलच्या व डिझेलच्या दरात झालेल्या 30% वाढीमुळे गाडीचालकांना आणि रस्ता परिवहन कंपन्यांना त्रास सहन करावा लागत आहे. तेलाच्या उच्च दरांमुळे तेलसाठ्यांतून मिळणाऱ्या जादा महसुलापोटी गेल्या सहा महिन्यांपासून शासनाची लक्षावधींची चांदी होत आहे. इंधन करात अधिकची वाढ ही सर्व कुटुंबांना ओझे ठरेल कारण दैनंदिन जगण्याच्या गोष्टींच्या किंमतीत आणि महागाईत वाढ होईल. म्हणून शासनाने इंधन कर वाढवण्याचे धोरण अंमलात आणू नये.

वरील युक्तिवादापाठचे गृहीतक पुढील पर्यायांतून निवडा.

(1) लोकांच्या खिशांवर परिणाम करण्यापेक्षा कार्बन उत्सर्जन कमी करण्याची गरज कमी महत्त्वाची आहे

(2) इंधनाच्या फार मोठ्या किंमती रोजच्या वापरातील वस्तूंच्या किमतींवर परिणाम करत आहेत आणि त्या कमी केल्या पाहिजेत

(3) कार्बन उत्सर्जन कमी करणे हे उच्च इंधन कराचे एकमेव समर्थन आहे

(4) इंधन करांतील वाढीचा रस्ते परिवहन कंपन्यांच्या व्यवसायावर वाईट परिणाम होईल

In order to meet carbon emission reduction targets, the government of certain country is planning an increase in fuel tax later this year as part of policy. Drastic price rises of up to 30% in petrol and diesel in the past months due to fuel taxes which made to suffer motorist and road transport companies. During last six months because of high oil prices, government has enjoyed bonanza in millions that is collected through extra revenue that is gained from oil reserves. This additional increase in fuel tax will burden all households as there will be increase in price of commodities that are needed in daily life and inflation. Therefore the government should not implement policy of increasing fuel tax.

Select from options an underlying assumption of the above argument.

(1) Need to reduce carbon emission is less important than impacting peoples' pockets

(2) Very high costs of fuel are impacting on prices of commodities of daily use and must be reduced

(3) Reducing the carbon emission is the only justification for higher fuel taxes

(4) The business of road transport companies will suffer due to increase in fuel tax

7. संजय, परेशपेक्षा तिप्पट वेगाने आणि परेश, निलेशपेक्षा पाचपट वेगाने चालतो, तर निलेशने 45 मिनिटात केलेला प्रवास परेश फक्त ________ मिनिटात करेल.

(1) 27 (2) 9 (3) 15 (4) 37

Sanjay is thrice as fast as Paresh and Paresh is five times as fast as Nilesh. The journey covered by Nilesh in 45 minutes will be covered by Paresh in only ________ minutes.

(1) 27 (2) 9 (3) 15 (4) 37

8. पुढील विधानांच्या आधारे खालीलपैकी कोणते निष्कर्ष काढता येईल ?

विधान I : सर्व पेन बंदुका आहेत.

विधान II : काही पुस्तके पेन नाहीत.

निष्कर्ष 1 : सर्व बंदुका पुस्तके आहेत.

निष्कर्ष 2 : काही पुस्तके बंदुका नाहीत.

(1) फक्त 1 (2) फक्त 2

(3) (1) व (2) दोन्हीही (4) (1) व (2) दोन्हीही नाहीत

Based on the following statements, which of the following conclusion(s) will follow ?

Statement I : All pens are guns.

Statement II : Some books are not pens.

Conclusion 1 : All guns are books.

Conclusion 2 : Some books are not guns.

(1) Only 1 (2) Only 2

(3) Both (1) and (2) (4) Neither (1) nor (2)

9. एका वर्तुळात पाच मुले बसलेली आहेत. A हा R आणि D च्या मध्ये बसलेला आहे. S हा V च्या डाव्या बाजूला बसलेला आहे. R हा S च्या डाव्या बाजूला बसलेला आहे, तर A च्या उजव्या बाजूला कोण बसलेला आहे ?

(1) V (2) R (3) S (4) D

Five boys are sitting in a circle. A is between R and D. S sits to the left of V. R sits to the left of S, then who is sitting to the right of A ?

(1) V (2) R (3) S (4) D

10. सोबतच्या प्रतिमा 'Way To Go' या खेळात वापरल्या जाणाऱ्या दिशांकित फाशाची तीन परिप्रेक्ष्यें प्रतिरूपित करतात. जुजबी सामान्यज्ञान प्रश्नांची उत्तरे देणे आणि फलकावर सोंगटी हलवण्यासाठी दोन फासे फेकणे या कृतींनी हा खेळ बनलेला असतो. एक फासा सामान्य असतो. दुसरा दिशा फासा कोणत्या दिशेने जायचे याचे निर्देशन करतो. फाशाच्या पाच पृष्ठांपैकी प्रत्येकावर एकेक बाणांच्या खुणा असून सहाव्या पृष्ठावर खेळाडूला निवडीला उपलब्ध असलेल्या दिशा दाखवणारे चार बाण आहेत.

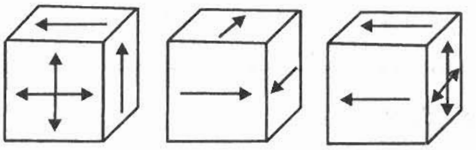

पुढीलपैकी दिशा फाशाचे अन्य परिप्रेक्ष्य दाखवणारी प्रतिमा निवडा.

(1) 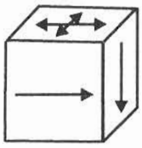
(2) 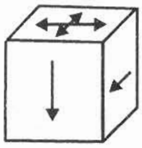
(3) 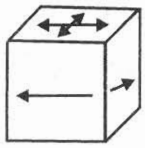
(4) 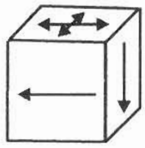

Accompanying images represent three views of direction die which is used to play 'Way To Go'. The game is composed of answering trivial questions of general knowledge and throwing two dice in order to move a piece around a board. One of the dice is an ordinary die. The other one is a direction die, indicating which way to go. Five of the faces of die are marked with a single arrow on each of them, whilst the sixth face has a four-way arrow, giving the player a choice of direction.

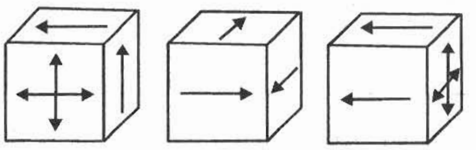

Select one of the following that is another view of the direction die.

(1) 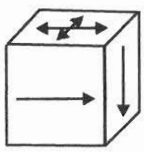
(2) 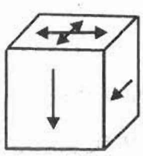
(3) 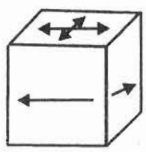
(4) 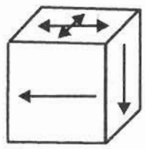

11. P, Q, R, S, T व U हे कुटुंबाचे सहा सदस्य सुट्टीची मौज लुटण्यासाठी जमले आहेत. U ही T ची बहीण आहे ज्या व्यक्तीचा P हा भाऊ आहे. R हा P च्या काकाचा किंवा मामाचा एकुलता एक मुलगा आहे, ज्याची एकमेव बहीण ही U ची आई आहे. R च्या वडिलांना भाऊ आहे ज्याला Q व S या मुली आहेत.

या माहितीच्या संदर्भात सत्य विधान/ने निवडा.

विधाने :

a. S ही P ची चुलत किंवा मामे बहीण आहे.
b. सर्व सदस्यांचे पालक ही भावंडे आहेत.
c. T ही व्यक्ती निश्चितपणे कुटुंबाचा पुरुष सदस्य आहे.
d. Q व U या परस्परांच्या मामे वा आते बहिणी आहेत.

(1) सर्व (2) c खेरीज सर्व (3) b व c दोन्ही (4) a व d दोन्ही

Six family members P, Q, R, S, T and U have gathered for enjoying vacation. U is sister of T who has a brother P. R is the one and only son of P's uncle, who's only sister is U's mother. R's father has a brother who has daughters Q and S.

Select the true statement/s with respect to this information.

Statements :

a. S is cousin sister of P.
b. Parents of all members are siblings.
c. It is definite that T is a male member of the family.
d. Q and U are cousin sisters.

(1) All (2) All but c (3) Both b and c (4) Both a and d

---

12. दिलेली माहिती अभ्यासून संकेत प्रणाली शोधा आणि दिलेल्या पर्यायांतून FAMILY या शब्दाचा संकेत निवडा.

'CAT DONKEY FAN EARTH' चा संकेत "*1@7, !1&9, ~1@1, #0%3" आहे.
'COW DULL FOREST ELBOW' चा संकेत "*2@0, #1%8, !0^8, ~1&4" आहे.
'CAN DOORS FOUR ELEVEN' चा संकेत "~1^4, !1%4, *1@1, #0&8" आहे.
'FAMILY CAR EAGER EGG' चा संकेत "#0@4, *1@5, ~1&9, #1%3" आहे.

(1) ~1&9 (2) 10*15 (3) 14$4 (4) यापैकी कोणतेही नाही

Find the code system by studying information given and select the code of word FAMILY from given options.

'CAT DONKEY FAN EARTH' is written as "*1@7, !1&9, ~1@1, #0%3".
'COW DULL FOREST ELBOW' is written as "*2@0, #1%8, !0^8, ~1&4".
'CAN DOORS FOUR ELEVEN' is written as "~1^4, !1%4, *1@1, #0&8".
'FAMILY CAR EAGER EGG' is written as "#0@4, *1@5, ~1&9, #1%3".

(1) ~1&9 (2) 10*15 (3) 14$4 (4) None of these

---

13. महेश उत्तर दिशेकडे 10 किमी चालत जातो. नंतर तो डावीकडे वळून 15 किमी चालत जातो. पुन्हा तो डावीकडे वळून 10 किमी चालत जातो व थांबतो, तर त्याचे तोंड कोणत्या दिशेला आहे ?

(1) दक्षिण (2) दक्षिण-पश्चिम

(3) दक्षिण-पूर्व (4) पश्चिम

Mahesh goes 10 km to North direction. Then he moves left and goes 15 km. Again he moves towards left and goes 10 km and stops. Which direction is he facing ?

(1) South (2) South-West

(3) South-East (4) West

---

14. अ, ब, क, ड, इ, फ, ग आणि ह आठ मित्र आहेत. त्यांचे वाढदिवस मार्च, जून, सप्टेंबर व ऑक्टोबर महिन्याच्या 13 किंवा 22 तारखेस येतात. 30 दिवस असणाऱ्या महिन्याच्या 13 तारखेस फ चा वाढदिवस असतो. अ व ड यांचे वाढदिवस एकाच महिन्यात असून अ चा वाढदिवस आधी असतो. अ आणि ब च्या मध्ये दोन मित्रांचा वाढदिवस असतो. क चा वाढदिवस जून मध्ये असतो. ह चा वाढदिवस एका महिन्याच्या 22 तारखेला असतो. इ चा 13 तारखेस वाढदिवस नसतो. ग चा मार्च महिन्यात वाढदिवस नसतो, तर 22 जून ला कोणाचा वाढदिवस असेल ?

(1) ब (2) क (3) ह (4) ड

There are 8 friends A, B, C, D, E, F, G and H who have their birthdays in four months – March, June, September and October on either 13th or 22nd of the month. F has his birthday on 13th of a month having 30 days. A and D have their birthdays in same month with A having birthday before. There are two friends who have birthday within A and B. C's birthday is in June. H has his birthday on 22nd of the month. E does not have his birthday on 13th. G does not have his birthday in March. Who has his birthday on 22nd June ?

(1) B (2) C (3) H (4) D

---

15. आदित सकाळी 8.30 च्या 15 मिनिटे आधी बैठकीसाठी पोहोचतो. बैठकीसाठी 40 मिनिटे उशिरा पोहोचलेल्या त्याच्या सहकाऱ्यापेक्षा तो अर्धा तास आधी पोहोचला. बैठकीची नियोजित वेळ काय होती ?

(1) सकाळी 8.15 वाजता (2) सकाळी 9.10 वाजता

(3) सकाळी 8.45 वाजता (4) सकाळी 8.05 वाजता

Aadit reaches for a meeting 15 minutes before 8.30 a.m. He reached half an hour earlier than his colleague who is 40 minutes late for meeting. What is the scheduled time of the meeting ?

(1) 8.15 a.m. (2) 9.10 a.m.

(3) 8.45 a.m. (4) 8.05 a.m.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

16. 'महादेव कोळी' हि आदिवासी जमात प्रामुख्याने महाराष्ट्रातील कोणत्या जिल्ह्यांत आढळते ? योग्य गट ओळखा.

(1) रायगड, रत्नागिरी, सातारा
(2) धुळे, नंदूरबार, जळगांव
(3) अमरावती, नागपूर, चंद्रपूर
(4) ठाणे, नाशिक, पुणे

'Mahadeo Koli' a Scheduled Tribe is mainly dwelling in which Districts of Maharashtra ?

Choose the right group.

(1) Raigad, Ratnagiri, Satara
(2) Dhule, Nandurbar, Jalgaon
(3) Amravati, Nagpur, Chandrapur
(4) Thane, Nashik, Pune

17. खाली महाराष्ट्र राज्यातील काही आय.टी. पार्क व त्यांचे ठिकाण दिले असून त्यांच्या योग्य जोड्या लावा.

अ. आंतरराष्ट्रीय इन्फोटेक पार्क — i. सांगली शहर
ब. सॉफ्टवेअर टेक्नोलॉजी पार्क — ii. नाशिक
क. इनफॉरमेशन टेक्नोलॉजी पार्क — iii. भोसरी
ड. अंबड आय.टी. पार्क — iv. नवी मुंबई

	अ	ब	क	ड
(1)	ii	iii	iv	i
(2)	iv	iii	ii	i
(3)	iv	iii	i	ii
(4)	iv	i	iii	ii

Some I.T. Parks and their Location in Maharashtra are given below. Match the correct pairs.

a. International Infotech Park — i. Sangli City
b. Software Technology Park — ii. Nashik
c. Information Technology Park — iii. Bhosari
d. Ambad I.T. Park — iv. New Mumbai

	a	b	c	d
(1)	ii	iii	iv	i
(2)	iv	iii	ii	i
(3)	iv	iii	i	ii
(4)	iv	i	iii	ii

18. 2011 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्र राज्यातील ________ विभागात अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या सर्वात जास्त आहे.

(1) अमरावती (2) नागपूर (3) औरंगाबाद (4) नाशिक

According to 2011 census ________ division has highest number of Scheduled Tribe population in Maharashtra State.

(1) Amravati (2) Nagpur (3) Aurangabad (4) Nashik

---

19. महाराष्ट्र राज्यातील पहिला पर्यटन जिल्हा म्हणून __________ या जिल्ह्यास मान मिळाला आहे.

(1) अमरावती (2) कोल्हापूर (3) सिंधुदुर्ग (4) पुणे

__________ district has got the honour of being the first tourism district in Maharashtra State.

(1) Amravati (2) Kolhapur (3) Sindhudurg (4) Pune

---

20. महाराष्ट्रातील उंच शिखरे व त्यांची उंची यांच्या योग्य जोड्या लावा.

	उंच शिखरे		उंची (मीटर)
अ.	हरिश्चंद्रगड	I.	१४३८
ब.	तोरणा	II.	१५६७
क.	महाबळेश्वर	III.	१४०४
ड.	साल्हेर	IV.	१४२४

	अ	ब	क	ड
(1)	IV	III	I	II
(2)	III	IV	I	II
(3)	II	I	IV	III
(4)	I	II	III	IV

Match the correct pairs of High Peaks and their Height in Maharashtra.

	High Peaks		**Height (Meter)**
A.	Harishchandragad	I.	1438
B.	Torana	II.	1567
C.	Mahabaleshwar	III.	1404
D.	Salher	IV.	1424

	A	B	C	D
(1)	IV	III	I	II
(2)	III	IV	I	II
(3)	II	I	IV	III
(4)	I	II	III	IV

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

21. महाराष्ट्रातील किती जिल्ह्यांच्या सीमा शेजारील मध्य प्रदेश राज्याला भिडलेल्या आहेत ?

(1) 10 (2) 06 (3) 08 (4) 04

How many Districts of Maharashtra share their boundaries with neighbouring Madhya Pradesh State ?

(1) 10 (2) 06 (3) 08 (4) 04

---

22. महाराष्ट्रात _________ या महामार्गाची लांबी सर्वात कमी आहे.

(1) सोलापूर - चित्रदुर्ग (2) नागपूर - अब्दुल्लागंज

(3) न्हावाशेवा - पळस्पे (4) अकोला - संगारेड्डी

The length of _________ highway is the shortest in Maharashtra.

(1) Solapur – Chitradurga (2) Nagpur – Abdullhaganj

(3) Nhavasheva – Palaspe (4) Akola – Sangareddy

---

23. महाराष्ट्रातील विखुरलेला वस्त्यांची वैशिष्ट्ये खाली दिले आहेत. योग्य वैशिष्ट्ये ओळखा.

अ. घरांघरांमध्ये आंतर विलगता असते

ब. राहाणीमान उच्च दर्जाचे असते

क. लोकसंख्या मर्यादीत असते

ड. वसाहती प्रदूषण मुक्त असतात

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ते ओळखा.

(1) फक्त अ आणि ब (2) फक्त क आणि ड

(3) फक्त अ, क आणि ड (4) वरील सर्व

Characteristics of scattered settlements in Maharashtra are given below.

Identify the correct characteristics.

a. Discontinuities of houses

b. Standard of living is high

c. Limited population

d. Settlements are free from pollution

Select correct statements from the above.

(1) Only a and b (2) Only c and d

(3) Only a, c and d (4) All of the above

---

24. योग्य जोड्या लावा.

	क्रांति		वैशिष्ट्ये
अ.	हरित क्रांति	I.	ताग
ब.	पीत क्रांति	II.	कापूस
क.	तंतु क्रांति	III.	तेलबीया
ड.	सुवर्ण तंतु क्रांति	IV.	अन्नधान्य पीक

	अ	ब	क	ड
(1)	IV	III	II	I
(2)	I	II	III	IV
(3)	II	IV	III	I
(4)	III	I	IV	II

Match the correct pair.

	Revolution		Characteristics
a.	Green Revolution	I.	Jute
b.	Yellow Revolution	II.	Cotton
c.	Fiber Revolution	III.	Oil seeds
d.	Golden Fiber Revolution	IV.	Food crops

	a	b	c	d
(1)	IV	III	II	I
(2)	I	II	III	IV
(3)	II	IV	III	I
(4)	III	I	IV	II

25. महाराष्ट्रातील खनिजे व उत्पादक जिल्हे यांच्या योग्य जोड्या लावा.

खनिज		उत्पादक जिल्हा	
अ.	मँगनिज	I.	गोंदिया
ब.	लोह खनिज	II.	गडचिरोली
क.	बॉक्साईट	III.	सिंधुदुर्ग
ड.	डोलोमाईट	IV.	ठाणे

	अ	ब	क	ड
(1)	IV	II	III	I
(2)	III	I	IV	II
(3)	III	I	II	IV
(4)	II	III	I	IV

Match the correct pairs of Minerals and its Productive District in Maharashtra.

Minerals		Productive District	
A.	Manganese	I.	Gondia
B.	Iron ore	II.	Gadchiroli
C.	Bauxite	III.	Sindhudurg
D.	Dolomite	IV.	Thane

	A	B	C	D
(1)	IV	II	III	I
(2)	III	I	IV	II
(3)	III	I	II	IV
(4)	II	III	I	IV

26. शेतकऱ्यांतर्फे सरकारकडे दाद मागण्याची चळवळ भारतात प्रथम कोणी सुरू केली ?

(1) सत्यशोधक समाज (2) कृष्णराव भालेकर
(3) सार्वजनिक सभा (4) सेनापती बापट

Who started the farmers movement for the first time in India to seek the Governments approval ?

(1) Satyashodhak Samaj (2) Krishnarao Bhalekar
(3) Sarvajanik Sabha (4) Senapati Bapat

27. जोड्या जुळवा.

अ.	महादेव गोविंद रानडे	I.	स्वयंवर लग्न पद्धतीचा आग्रह
ब.	गोपाळ गणेश आगरकर	II.	शिवाजी शिक्षण संस्थेची स्थापना
क.	राजर्षी शाहू छत्रपती	III.	विधवा विवाहोत्तेजक मंडळाची स्थापना
ड.	डॉ. पंजाबराव देशमुख	IV.	श्री शिवाजी वैदिक स्कूलची स्थापना

	अ	ब	क	ड
(1)	II	IV	I	III
(2)	IV	II	III	I
(3)	III	I	IV	II
(4)	II	III	IV	I

Match the following.

a.	Mahadev Govind Ranade	I.	Insistence of Svayamvar Marriage System
b.	Gopal Ganesh Agarkar	II.	Establishment of Shivaji Shikshan Sanstha
c.	Rajarshi Shahu Chhatrapati	III.	Establishment of Widows Remarriage Association
d.	Dr. Panjabrao Deshmukh	IV.	Establishment of Shri Shivaji Vaidik School

	a	b	c	d
(1)	II	IV	I	III
(2)	IV	II	III	I
(3)	III	I	IV	II
(4)	II	III	IV	I

---

28. इ. स. १९१७ मध्ये खामगांव येथे भरलेल्या मराठा शिक्षण परिषदेच्या अकराव्या अधिवेशनात निदान दहा वर्षे तरी जातवार प्रतिनिधी निवडून देण्याचा हक्क असावा अशी जाहीर मागणी ________ यांनी केली.

(1) वि. रा. शिंदे
(2) भास्करराव जाधव
(3) महाराजा सयाजीराव गायकवाड
(4) राजर्षी शाहू महाराज

In the 11th Maratha Shikshan Parishad at Khamgaon in 1917, ________ publicly demanded that caste based representation should be legally awarded for at least ten years.

(1) V. R. Shinde
(2) Bhaskarrao Jadhav
(3) Maharaja Sayajirao Gaikwad
(4) Rajarshi Shahu Maharaj

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

29. नारायण मेघाजी लोखंडे यांनी कोणत्या वृत्तपत्राचे संपादन व मुद्रण मुंबई येथून केले ?

(1) दीनबंधू (2) सुधारक

(3) प्रभाकर (4) नवयुग

Which newspaper was edited and printed by Narayan Meghaji Lokhande from Mumbai ?

(1) Deenbandhu (2) Sudharak

(3) Prabhakar (4) Navyug

---

30. वृत्तपत्राविषयीच्या जोड्या लावा.

अ. 'न्यू इंडिया' आणि 'ट्रिब्यून' I. भारतातील पहिले सायंदैनिक

ब. 'द मद्रास मेल' II. जहालवादी विचारांची वृत्तपत्रे

क. 'इंदूप्रकाश' III. सरकारची दडपशाही असतानाही सुरु झालेले वृत्तपत्र

ड. 'वंदे मातरम' IV. मामा परमानंद व न.र. फाटक यांनी चालविले

	अ	ब	क	ड
(1)	II	I	IV	III
(2)	III	I	IV	II
(3)	II	IV	I	III
(4)	III	IV	I	II

Match the following pairs regarding newspapers.

a. 'New India' and 'Tribune' I. First Evening Daily in India

b. 'The Madras Mail' II. Extremist Newspapers

c. 'Induprakash' III. Newspaper started inspite of repression of Government

d. 'Vande Mataram' IV. Run by Mama Parmanand and N.R. Phatak

	a	b	c	d
(1)	II	I	IV	III
(2)	III	I	IV	II
(3)	II	IV	I	III
(4)	III	IV	I	II

31. पुढीलपैकी कोणत्या वृत्तपत्रांनी सत्यशोधक चळवळीला पाठबळ दिले ?

अ. दीनबंधु

ब. दीनमित्र

क. ज्ञानोदय

ड. ज्ञानप्रकाश

(1) फक्त अ, ब आणि क (2) फक्त अ, ब आणि ड

(3) फक्त अ आणि ब (4) वरीलपैकी सर्व

Which of the following newspapers supported the Satyashodhak Movement ?

A. Deenbandhu

B. Deenmitra

C. Jnyanoday

D. Jnyanprakash

(1) Only A, B and C (2) Only A, B and D

(3) Only A and B (4) All of the above

---

32. महाराष्ट्रात 'रयतवारी पद्धत' 'ब्रिटीश ईस्ट इंडिया' कंपनीच्या कोणत्या गव्हर्नर जनरल च्या कारकिर्दीत लागू केली होती ?

(1) लॉर्ड हार्डिंग (2) लॉर्ड कॉर्नवॉलीस

(3) सर जॉन माल्कम (4) लॉर्ड वेलेस्ली

During the tenure of which Governor General of 'British East India' Company the 'Ryotwari System' was introduced in Maharashtra ?

(1) Lord Hardinge (2) Lord Cornwallis

(3) Sir John Malcolm (4) Lord Wellesley

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

33. महाराष्ट्रातील पहिली राजकीय संघटना 'बॉम्बे असोसिएशन' शी खालीलपैकी कोणत्या व्यक्ती संबंधित होत्या ?

अ. दादाभाई नौरोजी

ब. जगन्नाथ शंकर शेठ

क. डॉ. भाऊ दाजी लाड

ड. न्यायमूर्ती महादेव गोविंद रानडे

(1) फक्त अ, ब आणि क (2) फक्त ब, क आणि ड

(3) फक्त अ आणि ब (4) फक्त क आणि ड

Who from the following personalities were associated with 'Bombay Association' the first political organization in Maharashtra ?

a. Dadabhai Naoroji

b. Jagannath Shankar Seth

c. Dr. Bhau Daji Lad

d. Justice Mahadev Govind Ranade

(1) only a, b and c (2) only b, c and d

(3) only a and b (4) only c and d

---

34. 'स्वाध्याय आश्रम' ही संस्था कोणी स्थापना केली ?

(1) महात्मा गांधी (2) महात्मा फुले

(3) प्रबोधनकार ठाकरे (4) शाहू महाराज

Who founded the organization 'Swadhyay Ashram' ?

(1) Mahatma Gandhi (2) Mahatma Phule

(3) Prabodhankar Thakare (4) Shahu Maharaj

---

35. ब्रिटिश भारतातील महसूल पद्धती कालक्रमानुसार लावा.

अ. कायमधारा पद्धती

ब. महालवारी पद्धती

क. रयतवारी पद्धती

ड. बोली पद्धती

(1) ब, क, अ व ड (2) अ, ड, ब व क

(3) ड, अ, क व ब (4) ड, ब, अ व क

Make the chronological order of British Indian Revenue System.

A. Permanent Settlement

B. Mahalwari System

C. Ryotwari System

D. Bidding (Boli) System

(1) B, C, A and D (2) A, D, B and C

(3) D, A, C and B (4) D, B, A and C

---

36. यादी – I व यादी – II मध्ये दिलेल्या मुद्दयांची योग्य जोडी जुळवून खाली दिलेल्या संकेतातील योग्य पर्याय निवडा.

यादी – I (राज्यघटनेतील परिशिष्टे)	**यादी – II (तरतूदी)**
a. दहावे परिशिष्ट	1. अनुसूचित क्षेत्र आणि अनुसूचित जमातींचे प्रशासन व नियंत्रणा बाबत तरतूदी
b. आठवे परिशिष्ट	2. पक्षांतरबंदी कायदा
c. पाचवे परिशिष्ट	3. राज्यसभेसाठी प्रत्येक राज्याला आणि केंद्रशासित प्रदेशाला वाटप केलेल्या जागा
d. सातवे परिशिष्ट	4. केंद्र आणि राज्यांमध्ये अधिकारांचे वाटप करणारी सूची
	5. संविधानात समाविष्ट असलेल्या भाषा

	a	b	c	d
(1)	2	3	5	1
(2)	2	5	1	4
(3)	5	1	4	2
(4)	5	1	3	4

Match List – I with List – II and select the correct option from the codes given below.

List – I (Schedules in the Constitution)	**List – II (Provisions)**
a. Tenth Schedule	1. Provisions relating to the administration and control of scheduled areas and scheduled tribes
b. Eighth Schedule	2. Anti-defection law
c. Fifth Schedule	3. Allocation of seats in the Rajya Sabha to the states and the union territories
d. Seventh Schedule	4. Division of powers between the union and the states in terms of list
	5. Languages included in the Constitution

	a	b	c	d
(1)	2	3	5	1
(2)	2	5	1	4
(3)	5	1	4	2
(4)	5	1	3	4

37. केंद्र सरकार व राज्य सरकार यांच्यात वाद सोडविणे खालीलपैकी कोणाच्या अधिकारक्षेत्रात येते ?

(1) आंतर-राज्य परिषद

(2) भारताच्या राज्यघटनेतील अनुच्छेद 226 नुसार उच्च न्यायालय

(3) भारताच्या राज्यघटनेतील अनुच्छेद 143 नुसार सर्वोच्च न्यायालय

(4) भारताच्या राज्यघटनेतील अनुच्छेद 131 नुसार सर्वोच्च न्यायालय

Which of the following has jurisdiction to decide a dispute between Central Government and a State Government ?

(1) Inter-state council

(2) High Court under Article 226 of the Constitution of India

(3) Supreme Court under Article 143 of the Constitution of India

(4) Supreme Court under Article 131 of the Constitution of India

---

38. खालीलपैकी कोणती संसद आणि राज्यविधीमंडळ या दोहोंमध्ये समान प्रक्रिया नाही ?

अ. एखादे विधेयक (अर्थ विधेयक नाही) कोणत्याही सभागृहात पास केले जाते.

ब. अर्थ विधेयक फक्त कनिष्ठ सभागृहात (लोकसभा आणि विधानसभा) प्रथमत: सादर केले जाते.

क. सामान्य विधेयक कोणताही मंत्री अथवा खाजगी सदस्याद्वारे सादर केले जाऊ शकते.

ड. सामान्य विधेयकावरून सभागृहामधील गतिरोधाच्या टप्प्यावर दोन्ही सभागृहांची संयुक्त बैठक होऊ शकते.

(1) फक्त अ (2) फक्त ब

(3) फक्त क आणि ड (4) फक्त ड

Which among the following is not the common procedure for both the Parliament and the State Legislature ?

A. A bill (not a money bill) can be passed in either Houses.

B. Money bill can only originate in the Lower House (Lok Sabha and Vidhan Sabha).

C. An ordinary bill can be introduced either by the minister or private members.

D. At the point of a deadlock between the houses over an ordinary bill, there can be a joint sitting of both Houses.

(1) Only A (2) Only B

(3) Only C and D (4) Only D

39. खालीलपैकी कोणत्या उद्देशासाठी परमादेश (writ of mandamus) उपलब्ध आहे ?

अ. मूलभूत अधिकारांची अंमलबजावणी.

ब. न्यायिक न्यायाधिकरणाने अधिकार क्षेत्राचा वापर करण्यास नकार दिल्यास त्याचे अधिकार क्षेत्र वापरण्यास भाग पाडणे.

क. असंवैधानिक असलेल्या कायद्याची अंमलबजावणी करू नये म्हणून एखाद्या सार्वजनिक अधिकाऱ्यास किंवा सरकारला निर्देश देणे.

योग्य पर्याय निवडा.

(1) अ आणि ब (2) ब आणि क

(3) अ आणि क (4) अ, ब आणि क

The writ of mandamus is available for the purpose of which of the following ?

A. Enforcement of Fundamental Rights.

B. Compelling a court of judicial tribunal to exercise its jurisdiction when it has refused to exercise it.

C. Directing a public official or the Government not to enforce a law which is unconstitutional.

Select the correct option.

(1) A and B (2) B and C

(3) A and C (4) A, B and C

---

40. खालीलपैकी कोणत्या तारखेला संविधान सभेने उद्दिष्टांचा ठराव स्विकार केला ?

(1) १३ डिसेंबर, १९४६ (2) २२ जानेवारी, १९४७

(3) २६ जानेवारी, १९४७ (4) १५ ऑगस्ट, १९४७

Objective resolution was adopted by Constituent Assembly on which of the following dates ?

(1) 13 December, 1946 (2) 22 January, 1947

(3) 26 January, 1947 (4) 15 August, 1947

41. खालीलपैकी कोणते विधान खरे आहे/आहेत ?

अ. २२ जुलै १९४७, रोजी संविधान सभेने राष्ट्रध्वजाचा स्विकार केला.

ब. २४ जानेवारी १९५०, रोजी संविधान सभेने राष्ट्रगीताचा स्विकार केला.

क. ३० डिसेंबर १९४६, ला संविधान सभेचे पहिले अधिवेशन झाले.

(1) अ आणि ब (2) ब आणि क

(3) अ आणि क (4) वरीलपैकी सर्व

Which of the following statement is/are true ?

A. Constituent Assembly adopted the National Flag on July 22, 1947.

B. Constituent Assembly adopted the National Anthem on January 24, 1950.

C. On December 30, 1946, the first session of Constituent Assembly was held.

(1) A and B (2) B and C

(3) A and C (4) All of the above

42. कोणते अनुच्छेद मूलभूत अधिकारांच्या अंमलबजावणीसाठी उच्च न्यायालयांना निर्देश जारी करण्याचा अधिकार देते ?

(1) अनुच्छेद २२६ (2) अनुच्छेद १३५

(3) अनुच्छेद १४३ (4) अनुच्छेद १३३

Which Article empowers the High Courts to issue directions for the enforcement of Fundamental Rights ?

(1) Article 226 (2) Article 135

(3) Article 143 (4) Article 133

43. भारतीय राज्यघटनेतील खालीलपैकी कोणते अनुच्छेद राज्याच्या नीतिनिर्देशक तत्वांशी संबंधित आहे ?

(1) अनुच्छेद ५२ ते ६० (2) अनुच्छेद ६१ ते ६५

(3) अनुच्छेद ६६ ते ७० (4) अनुच्छेद ३६ ते ५१

Which of the following Articles of the Constitution of India deals with Directive Principles of State Policy ?

(1) Article 52 to 60 (2) Article 61 to 65

(3) Article 66 to 70 (4) Article 36 to 51

44. खालीलपैकी कोणते विधान असत्य आहे ?

(1) संविधानाच्या भाग – ४ मध्ये मूलभूत कर्तव्ये दिलेली आहेत.

(2) ४२ व्या घटनादुरुस्ती नंतर मूलभूत कर्तव्ये भारताच्या राज्यघटनेत समाविष्ट केली गेली.

(3) २००२ मध्ये ८२ व्या घटना दुरुस्ती कायद्यानंतर, आणखी एक मूलभूत कर्तव्य जोडले गेले.

(4) लोकप्रतिनिधीत्व कायदा सन १९५१ मध्ये अधिनियमित करण्यात आला.

Which of the following statement is false ?

(1) Fundamental Duties are given in Part IV of the Constitution.

(2) After the 42nd Constitutional Amendment Fundamental Duties have been added to the Constitution of India.

(3) In 2002, after the 82nd Constitution Amendment Act, another Fundamental Duty was added.

(4) The Representation of People Act was enacted in the year 1951.

---

45. खालीलपैकी कोणते विधान भारतातील राज्यांच्या राज्यपाल पदाबाबत खरे नाही ?

(1) दोन किंवा अधिक राज्यांसाठी राज्यपाल म्हणून एकाच व्यक्तिची नियुक्ती शक्य आहे.

(2) राज्यपालांची नेमणूक राष्ट्रपती करतात.

(3) राज्यपाल हे राज्याचे नामधारी कार्यकारी प्रमुख असतात.

(4) एखाद्या राज्याच्या राज्यपालांचे कार्यालय म्हणजे केंद्रसरकार अंतर्गत एक रोजगार आहे.

Which of the following statement is not true about the status of Governor of a State in India ?

(1) Appointment of the same person as a Governor for two or more States is possible.

(2) Governor is appointed by the President.

(3) A Governor is a Nominal Executive Head of the State.

(4) The office of Governor of a state is an employment under the Central Government.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

46. महाराष्ट्र दस्तऐवजांच्या सत्यप्रती आणि नोटीसा दाखल करणे नियम, २०१३ च्या नियम ७(ख) नुसार, दस्तऐवजांच्या सत्यप्रती आणि नोंदणी अधिनियम १९०८ चे कलम ८९ (ख) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या नोटीसा यांना अनुक्रमांक कसे दिले जातात ?
   (1) स्वतंत्र सलग अनुक्रमांक दिले जातात जे वित्तीय वर्षांच्या शेवटी संपुष्टात येतात.
   (2) स्वतंत्र सलग अनुक्रमांक दिले जातात जे वर्षाच्या शेवटी संपुष्टात येतात.
   (3) स्वतंत्र सलग अनुक्रमांक दिले जातात जे कधीही संपुष्टात येत नाहीत.
   (4) स्वतंत्र सलग अनुक्रमांक दिले जातात जे वित्तीय वर्षांच्या शेवटी संपुष्टात येत नाही.

   As per Rule 7(b) of the Maharashtra Filing of True Copies of Documents and Notices Rules 2013, the true copies of the Documents and Notices specified under Section 89 (b) of the Registration Act 1908 shall be given serial number as
   (1) Separate consecutive serial number terminable at the end of the financial year.
   (2) Separate consecutive serial number terminable at the end of the year.
   (3) Separate consecutive serial number not terminable at any time.
   (4) Separate consecutive serial number not terminable at the end of the financial year.

---

47. महाराष्ट्र दस्तऐवजांच्या सत्यप्रती आणि नोटीसा दाखल करणे नियम २०१३ च्या नियम २ (छ) नुसार, नोटीस याचा अर्थ नोंदणी अधिनियम १९०८ च्या कलम ८९ (ख) खाली निर्दिष्ट केलेल्या ________ गहाणासंबंधीची सूचना देणारी नोटीस असा आहे.
   (1) अभिहस्तांतरण पत्राद्वारे
   (2) नोंदणीकृत गहाणखताद्वारे
   (3) स्थावर मालमत्तेच्या ठेवीद्वारे
   (4) हक्कलेख निक्षेपाद्वारे

   As per the Rule 2 (g) of Maharashtra Filing of True Copies of Documents and Notices Rules 2013, the Notices means notice of intimation of mortgage ________ referred under Section 89(B) of the Registration Act, 1908.
   (1) By way of conveyance deed
   (2) By way of registered mortgage deed
   (3) By way of deposit of immovable properties
   (4) By way of deposit of title deed

---

48. महाराष्ट्र दस्तऐवजांच्या सत्यप्रती आणि नोटीसा दाखल करणे नियम, २०१३ अन्वये प्रत्यक्ष फाईल केलेल्या दस्तऐवजांच्या प्रती दुय्यम निबंधक यांनी कोणत्या नोंदवहीमध्ये ठेवल्या पाहीजेत ?

(1) नोंदवही क्र. १

(2) अतिरिक्त नोंदवही क्र. १

(3) दैनिक नोंदवही

(4) फायलिंग नोंदवही

In which Book should the sub-registrar keep the documents which are filed under Maharashtra Filing of True Copies of Documents and Notices Rules, 2013 ?

(1) Book No. 1

(2) Additional Book No. 1

(3) Day Book

(4) Filing Book

---

49. महाराष्ट्र दस्तऐवजांच्या सत्यप्रती आणि नोटीसा दाखल करणे नियम २०१३ नुसार 'दस्तऐवज' म्हणजे

(1) नोंदणी अधिनियम, १९०८ चे कलम १७ व १८ मध्ये विहीत केलेले दस्तऐवज

(2) नोंदणी अधिनियम, १९०८ चे कलम ८९ (क) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेले दस्तऐवज

(3) हक्कलेख निक्षेपाद्वारे गहाणखताचा दस्तऐवज

(4) नोंदणी अधिनियमचे कलम ४० मध्ये विहीत केलेले दस्तऐवज

Under the Maharashtra Filing of True Copies of Documents and Notices Rules 2013, what is 'Documents' ?

(1) Documents specified in Section 17 and 18 of the Registration Act, 1908

(2) Documents specified in Section 89(A) of the Registration Act, 1908

(3) Documents related to pawn, pledge of mortgage

(4) Documents prescribed in Section 40 of the Registration Act

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

50. महाराष्ट्र दस्तऐवजांच्या सत्यप्रती आणि नोटीसा दाखल करणे नियम, २०१३ कधीपासून अंमलात आलेला आहे ?

(1) १ ऑक्टोबर, २०१३

(2) २० ऑक्टोबर, २०१३

(3) १ जानेवारी, २०१३

(4) १ एप्रिल, २०१३

The Maharashtra Filing True Copies of Documents and Notices Rules, 2013 has been implemented since

(1) 1st October, 2013

(2) 20th October, 2013

(3) 1st January, 2013

(4) 1st April, 2013

51. महाराष्ट्र मुद्रांक शुल्काचा ई–भरणा आणि परतावा नियम, २०१३ नुसार ई–एसबीटीआर सामग्रीचे सर्वसाधारण पर्यवेक्षण आणि व्यवस्थापन करण्याची जबाबदारी कोणाची आहे ?

(1) मुख्य नियंत्रक महसूल प्राधिकारी

(2) मुद्रांक जिल्हाधिकारी

(3) अपर मुद्रांक नियंत्रक

(4) कोषागार अधिकारी

Who is responsible for overall supervision and inventory management of e-SBTR stationery under the Maharashtra e-Payment of Stamp Duty and Refund Rule, 2013 ?

(1) Chief Controlling Revenue Authority

(2) Collector of Stamps

(3) Additional Controller of Stamps

(4) Treasury Officer

52. महाराष्ट्र मुद्रांक शुल्काचा ई–भरणा आणि परतावा नियम, 2013 च्या नियम ४(छ) नुसार साधी पावती खरेदीच्या दिनांकापासून किती महिन्यात विरूपित न केल्यास ग्राह्य धरली जाणार नाही ?

(1) ३ महिने (2) ६ महिने (3) ८ महिने (4) ५ महिने

In how many months, if the simple receipt is not defaced it shall not be treated as valid as per Rule 4(g) of the Maharashtra e-Payment of Stamp Duty and Refund Rule, 2013 ?

(1) 3 months (2) 6 months (3) 8 months (4) 5 months

---

53. महाराष्ट्र मुद्रांक शुल्काचा ई–भरणा आणि परतावा नियम, २०१३ चे नियम ४ नुसार, साध्या पावतीद्वारे मुद्रांक शुल्क पुढीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या कागदपत्रावर लावता येते ?

(1) नोंदणी अनिवार्य नसलेल्या दस्तांसाठी
(2) नोंदणी अनिवार्य असलेल्या दस्तांसाठी
(3) वरील 1 व 2 दोन्ही प्रकारांसाठी
(4) वरील 1 किंवा 2 दोन्ही प्रकारांसाठी नाही

As per the Rule 4 of the Maharashtra e-Payment of Stamp Duty and Refund Rules 2013, which of the following documents can be stamped by simple receipt ?

(1) Documents not requiring compulsory registration
(2) Documents requiring compulsory registration
(3) Both types of above 1 and 2
(4) None of the above 1 or 2

---

54. ई–एसबीटीआरच्या बाबतीत पुढीलपैकी कोणता दिनांक मुद्रांक खरेदीचा दिनांक म्हणून समजण्यात येतो ?

(1) चलन ओळख क्रमांक निर्मितीचा दिनांक
(2) शासन संदर्भ क्रमांक निर्मितीचा दिनांक
(3) वरील (1) किंवा (2) यापैकी जो अगोदर असेल तो दिनांक
(4) वरील (1) किंवा (2) यापैकी जो नंतर असेल तो दिनांक

In case of e-SBTR which of the following date will be treated as stamp purchase date ?

(1) Date of generation of Challan Identification Number
(2) Date of generation of Government Reference Number
(3) Whichever earlier date of above (1) and (2)
(4) Whichever later date of above (1) and (2)

---

55. नोंदणी व मुद्रांक विभागासाठी ई–भरणाद्वारे रकम भरणे करिता खालीलपैकी कोणते पर्याय उपलब्ध आहेत ?

अ. न्यायीकेतर मुद्रांक

ब. ई–एसबीटीआर

क. साधी पावती

ड. फ्रँकिंग

वरीलपैकी कोणते पर्याय बरोबर आहेत ?

(1) अ व ब बरोबर (2) ब व ड बरोबर

(3) क व अ बरोबर (4) ब व क बरोबर

What are the option available to make e-payment to the Department of Registration and Stamp ?

A. Non-judicial stamp

B. e-SBTR

C. Simple receipt

D. Franking

Which of the option given above is/are correct ?

(1) A and B correct (2) B and D correct

(3) C and A correct (4) B and C correct

56. नोंदणी अधिनियम १९०८ अन्वये नोंदणी कार्यालयात जी नोंदणी पुस्तके ठेवली जातात त्यापैकी कोणत्या पुस्तकांचा संबंध मृत्युपत्राशी असतो ?

अ. बुक नं. ५

ब. बुक नं. ४

क. बुक नं. ३

ड. बुक नं. २

(1) अ, ब, क, ड (2) फक्त अ आणि ब

(3) फक्त क (4) फक्त अ

As per the Registration Act 1908, which of the following registration books kept in Registration Offices is/are related to the Will ?

a. Book No. 5

b. Book No. 4

c. Book No. 3

d. Book No. 2

(1) a, b, c, d (2) Only a and b

(3) Only c (4) Only a

57. नोंदणी अधिनियम १९०८ मधील कलम ४७ नुसार कोणत्याही नोंदणीकृत दस्तऐवजाचे परिणाम केव्हा अंमलात येतात ?

अ. ज्यावेळी त्या दस्तऐवजाची अंमलबजावणी नमूद केली जाते तेव्हापासून

ब. ज्यावेळी दस्तऐवज नोंदविला जातो तेव्हापासून

क. ज्यावेळी नोंदणी अधिकारी त्या दस्तऐवजाच्या अंमलबजावणीसाठी अधिसूचना लागू करतो तेव्हापासून

(1) अ, ब, क (2) फक्त क

(3) फक्त ब (4) फक्त अ

As per Section 47 of the Registration Act 1908, when does the effects of registered documents operate ?

a. from the time when the commencement of the document is registered

b. from the time when the document is registered

c. from the time when the Registering Officer issues notification for its operation

(1) a, b, c (2) Only c

(3) Only b (4) Only a

---

58. नोंदणी अधिनियम १९०८ च्या कलम २(६) अन्वये "स्थावर मालमत्ता" या संज्ञेमध्ये पुढीलपैकी कोणत्या बाबीचा समावेश होत नाही ?

अ. फेरीज्

ब. फिशरीज्

क. ग्रास

(1) अ, ब, क (2) फक्त अ व ब

(3) फक्त क (4) फक्त अ

According to Section 2(6) of the Registration Act 1908, "Immovable property" does not include

a. Ferries

b. Fisheries

c. Grass

(1) a, b, c (2) Only a and b

(3) Only c (4) Only a

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

59. नोंदणी अधिनियम १९०८ च्या कलम ५१ अंतर्गत खालीलपैकी कोणते पुस्तक अनेक कार्यालयांमध्ये ठेवले जात नाही ?

(1) पुस्तक १ : जंगम मालमत्तेशी संबंधित दस्तऐवजांची नोंदवही

(2) पुस्तक २ : नोंदणी नाकारण्याच्या कारणांची नोंदवही

(3) पुस्तक ३ : इच्छापत्रे व दत्तक घेण्याच्या अधिकारांची नोंदवही

(4) पुस्तक ४ : संकीर्ण नोंदवही

Under Section 51 of the Registration Act 1908, which of the following books is not kept in the several offices ?

(1) Book 1 : Register of documents relating to movable property

(2) Book 2 : Record of reasons for refusal to register

(3) Book 3 : Register of Wills and Authorities to adopt

(4) Book 4 : Miscellaneous register

---

60. नोंदणी अधिनियम १९०८ च्या कलम १७ अंतर्गत कोणत्या दस्तऐवजांची नोंदणी करणे सक्तीचे आहे ?

अ. स्थावर मालमत्तेचे दानपत्र

ब. इतर नॉन-टेस्टामेंटरी दस्तऐवज जे अधिकार निर्माण, घोषित किंवा नियुक्त करतात ज्याचे मूल्य रुपये १०० किंवा त्याहून अधिक असते

क. जंगम मालमत्तेचे भाडेपट्टा

ड. नॉन-टेस्टामेंटरी दस्तऐवज जो न्यायालयाचा निवाडा किंवा आदेश हस्तांतरित किंवा नियुक्त करतो

(1) फक्त अ, ब आणि क (2) फक्त ब, क आणि ड

(3) फक्त अ, ब आणि ड (4) फक्त ब आणि ड

According to Section 17 of the Registration Act 1908, registration of which document is compulsory ?

a. Instrument of gift of immovable property

b. Other non-testamentary instruments which create, declare or assign any right, of the value of one hundred rupees and upwards

c. Leases of movable property

d. Non-testamentary instruments transferring or assigning any decree or order of a court

(1) Only a, b and c (2) Only b, c and d

(3) Only a, b and d (4) Only b and d

---

61. महाराष्ट्र मुद्रांक अधिनियम १९५८ मधील कलम ५९ नुसार कोणत्याही आस्थापनेने वा व्यक्तीने भाग-अधिपत्र मुद्रांकाशिवाय प्रदान केले असेल तर त्यांना

अ. शिक्षा होते

ब. दंड भरावा लागतो

क. पुरस्कार मिळतो

(1) अ, ब, क (2) फक्त अ व ब

(3) फक्त ब (4) फक्त क

As per Section 59 of the Maharashtra Stamp Act 1958, if the share-warrant is issued without being duly stamped, the company or any person issuing it shall be

a. Convicted

b. Imposed fine

c. Awarded

(1) a, b, c (2) Only a and b

(3) Only b (4) Only c

62. महाराष्ट्र मुद्रांक अधिनियम १९५८ मधील कलम २(म) नुसार मालमत्तेच्या विभाजन दस्तऐवजामध्ये खालीलपैकी काय समाविष्ट होते ?

अ. पक्षकारांनी केलेला विभाजन दस्त/करार

ब. विभाजनाचा दिवाणी कोर्टाचा अंतिम आदेश

क. विभाजनाबाबतचा लवादाचा आदेश

(1) अ, ब, क (2) फक्त अ व ब

(3) फक्त अ (4) फक्त ब

As per Section 2(m) of the Maharashtra Stamp Act 1958, the instrument of partition of property includes

a. Partition deed between the parties

b. Final order of partition by civil court

c. Arbitration award for partition

(1) a, b, c (2) Only a and b

(3) Only a (4) Only b

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

63. महाराष्ट्र मुद्रांक अधिनियम, 1958 कधी पासून लागू करण्यात आला ?
(1) ४ फेब्रुवारी, १९५८
(2) ४ फेब्रुवारी, १९५९
(3) १६ फेब्रुवारी, १९५९
(4) १० मार्च, १९५८

The Maharashtra Stamp Act, 1958 came into force on
(1) 4th February, 1958
(2) 4th February, 1959
(3) 16th February, 1959
(4) 10th March, 1958

---

64. महाराष्ट्र मुद्रांक अधिनियम १९५८ मधील कलम २(न) अंतर्गत 'भाडेपट्टा' च्या व्याख्येत खालीलपैकी कशाचा समावेश नाही केला आहे ?
(1) पट्टा
(2) कबुलायत
(3) भोगवटा करण्याविषयी दिलेली लेखी हमी
(4) भाडेपट्ट्याच्या संबंधातील दिवाणी न्यायालयाचा अंतिम आदेश

According to the definition of 'lease' under Section 2(n) of the Maharashtra Stamp Act 1958, what is not included in it ?
(1) a Patta
(2) a Kabulayat
(3) a undertaking in writing of a lease to cultivate
(4) final order of Civil Court in respect of lease

---

65. महाराष्ट्र मुद्रांक अधिनियम, १९५८ मधील कलम ५२ नुसार वापरासाठी न लागणाऱ्या मुद्रांकाबाबत सवलत देण्याबाबत खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत ?
अ. जिल्हाधिकारी हा, अशा व्यक्तिला त्या मुद्रांकाच्या एकूण मूल्यातून राज्य शासन विहित करेल अशी रक्कम वजा करून अशा मुद्रांकाचे मूल्य पैशांचे स्वरूपाने परत करील.
ब. जिल्हाधिकारी जेथे ती व्यक्ती, लायसन धारक मुद्रांक विक्रेता असेल तेथे, त्या मुद्रांक विक्रेत्या व्यक्तिना प्रत्यक्ष भरलेली रक्कम, कोणतीही रक्कम वजा न करता परत करू शकेल.
(1) फक्त अ बरोबर
(2) फक्त ब बरोबर
(3) अ आणि ब दोन्ही बरोबर
(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which of the statement is/are correct in case of allowance for stamps not required for use as per Section 52 of the Maharashtra Stamps Act, 1958 ?
a. The Collector shall repay to such person the value of such stamp in money deducting such amount as prescribed by State Government.
b. The Collector make the repayment of the sum actually paid by the vendor without any such deduction where such person is license holder.
(1) Only a is correct
(2) Only b is correct
(3) Both a and b are correct
(4) None of the above

---

66. महाराष्ट्र नोंदणी नियम १९६१ मधील तरतुदींनुसार बुक्स आणि फॉर्म्स यांच्या जोड्या जुळवा.

बुक्स		फॉर्म्स	
a.	डे-बुक	i.	फॉर्म H
b.	कॅश बुक	ii.	फॉर्म I
c.	पॉवर ऑफ अॅटार्नी बुक	iii.	फॉर्म G
d.	रि-कॉपीड नोंदणी बुक	iv.	फॉर्म K
		v.	फॉर्म F

	a	b	c	d
(1)	iii	i	ii	iv
(2)	v	i	ii	iii
(3)	iii	i	v	iv
(4)	ii	iii	iv	i

As per provisions under the Maharashtra Registration Rules 1961, match the pairs of Books and their Forms.

Books		**Forms**	
a.	Day Book	i.	Form H
b.	Cash Book	ii.	Form I
c.	Power of Attorney Book	iii.	Form G
d.	Re-copied Registration Book	iv.	Form K
		v.	Form F

	a	b	c	d
(1)	iii	i	ii	iv
(2)	v	i	ii	iii
(3)	iii	i	v	iv
(4)	ii	iii	iv	i

67. प्रत्येक नोंदणी अधिकाऱ्याने दैनंदिन पुस्तक हे ________ मध्ये ठेवले पाहिजे.
(1) फॉर्म - H (2) फॉर्म - G (3) फॉर्म - I (4) फॉर्म - J

Every Registering Officer shall keep a Day book in
(1) Form – H (2) Form – G (3) Form – I (4) Form – J

---

68. महाराष्ट्र नोंदणी नियम १९६१ च्या कोणत्या नियमाद्वारे निर्देशांक हे मराठी भाषेतच तयार करावेत असे नमूद केले आहे ?
(1) नियम २६ (2) नियम २७
(3) नियम २८ (4) नियम ३१

As per Maharashtra Registration Rules 1961, under which Rule is it mentioned that indexes shall be prepared in Marathi ?
(1) Rule 26 (2) Rule 27
(3) Rule 28 (4) Rule 31

---

69. महाराष्ट्र नोंदणी नियम १९६१ च्या नियम ३८ च्या नोंदणी प्रक्रिया संदर्भात खाली दिलेल्यापैकी कोण-कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत ?
गंभीर आपत्कालीन परिस्थितीत नोंदणी अधिकारी नोंदणीसाठी कोणतेही दस्तऐवज स्वीकारू शकतात
अ. त्यांच्या कार्यालयात
ब. त्यांच्या खाजगी निवासस्थानात
क. एखाद्या व्यक्तिच्या खाजगी निवासस्थानात
ड. कोणत्याही दिवशी
(1) फक्त अ आणि ब (2) फक्त अ, ब आणि क
(3) फक्त अ आणि ड (4) वरीलपैकी सर्व

Which of the following is/are correct in case of procedure of registration under Rule 38 of the Maharashtra Registration Rules 1961 ?

In cases of grave emergency, a Registering Officer may accept any document for registration at
a. his office
b. his private residence
c. private residence of some person
d. on any day
(1) Only a and b (2) Only a, b and c
(3) Only a and d (4) All of the above

70. महाराष्ट्र नोंदणी नियम १९६१ मधील कलम २८, ३० व ३१ नुसार योग्य विधान निवडा.

अ. निर्देशसूची मराठी भाषेत तयार करावी लागते.

ब. निर्देशसूची तयार करताना लिप्यंतरणाचा वापर करावा लागतो.

क. मालमत्ता विक्रीचे प्रमाणपत्र देताना इंडेक्स नं. I हा जजमेंट होल्डरच्या नावे तयार करावा लागतो.

(1) अ, ब, क (2) फक्त अ व ब (3) फक्त ब व क (4) फक्त अ व क

As per Sections 28, 30 and 31 of the Maharashtra Registration Rules 1961, choose correct statement.

a. Indexes shall be prepared in Marathi.

b. In the indexing, the transliteration shall be followed.

c. In the certificate of sale of property, Index No. I shall be prepared in the name of judgement holder.

(1) a, b, c (2) Only a and b (3) Only b and c (4) Only a and c

---

71. महाराष्ट्र मुद्रांक (मिळकतीचे वास्तव बाजार मूल्य निश्चित करणे) नियम, १९९५ च्या खालीलपैकी कोणत्या नियमान्वये वार्षिक मूल्य दर तक्ते तयार केले जातात ?

(1) नियम ३ (2) नियम ४ (3) नियम ७ (4) नियम ५

Annual statement of rates is prepared under which of the following Rules of Maharashtra Stamp (Determination of True Market Value of Property) Rules, 1995 ?

(1) Rule 3 (2) Rule 4 (3) Rule 7 (4) Rule 5

---

72. महाराष्ट्र मुद्रांक (मिळकतीचे वास्तव बाजार मूल्य ठरविणे) नियम १९९५ चे नियम ४ (९) अन्वये खालीलपैकी कोण मुख्य नियंत्रक महसूल प्राधिकारी यांना वार्षिक बाजार मूल्य दर तक्त्यांसंदर्भात सूचना देऊ शकतात ?

(1) राज्य शासन

(2) केंद्र शासन

(3) सहसंचालक, नगर रचना (मूल्यांकन)

(4) जिल्हाधिकारी

As per the Rule 4 (9) of the Maharashtra Stamp (Determination of True Market Value of Property) Rules 1995, who is capable to give instructions to Chief Controlling Revenue Authority regarding annual statements of rates ?

(1) State Government

(2) Central Government

(3) Joint Director of Town Planning (Valuation)

(4) Collector

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

73. पुणे महानगरपालिका हद्दीतील स. नं. ४२८, क्षेत्र १५०० चौ. मी. चे सर्वसाधारण वार्षिक बाजार मूल्य दर तक्त्यानुसार मूल्य ₹ ४.५० कोटी इतके निश्चित होत आहे मात्र पुणे महानगरपालिकेने सदरची मिळकत ₹ ५ कोटी किंमतीला विकत घेतली आहे, तर मिळकतीचे कोणत्या मूल्यावर मुद्रांक शुल्क आकारणी होईल ?

(1) ₹ ४.५० कोटी (2) ₹ ९.५० कोटी

(3) ₹ ५ कोटी (4) ₹ ४.७५ कोटी

As per the annual statement of the rates, the valuation of the S. No. 428, area 1500 m^2 is ₹ 4.50 crores in Pune Municipal Corporation area. If the Pune Municipal Corporation purchased this property for ₹ 5 crores, then on which value of the property the stamp duty should be levied ?

(1) ₹ 4.50 crore (2) ₹ 9.50 crore

(3) ₹ 5 crore (4) ₹ 4.75 crore

74. महाराष्ट्र मुद्रांक (मिळकतीचे वास्तव बाजार मूल्य ठरविणे) नियम १९९५ नुसार सह संचालक नगर रचना आणि मूल्यांकन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी बाजार मूल्य दर तक्ते मान्यतेसाठी मुख्य नियंत्रक महसूल प्राधिकारी यांचेकडे दरवर्षी उशिरात उशिरा कधीपर्यंत सादर करणे आवश्यक आहे ?

(1) ३१ डिसेंबर

(2) ३१ ऑक्टोबर

(3) ३१ मार्च

(4) फेब्रुवारीचा शेवटचा दिवस

As per Maharashtra Stamp (Determination of True Market Value of Property) Rules 1995, the Joint Director of Town Planning and Valuation should submit the annual statement of rates for approval to chief controlling revenue authority latest by

(1) 31 December

(2) 31 October

(3) 31 March

(4) Last day of February

75. महाराष्ट्र मुद्रांक (मालमत्तेचे वास्तव बाजार मूल्य निर्धारित करणे) नियम १९९५ नुसार मालमत्तेची विक्री किंवा वाटप सरकारी किंवा निमशासकीय संस्था किंवा सरकारी उपक्रम किंवा स्थानिक प्राधिकरणाने पूर्वनिर्धारित किंमतीच्या आधारावर केली असेल

(1) विषयाच्या मालमत्तेचे खरे बाजार मूल्य मानले जात नाही

(2) विषयाच्या मालमत्तेचे खरे बाजार मूल्य मानले जाईल

(3) वार्षिक बाजारमूल्य दर तक्ते (ASR) नुसार

(4) वरीलपैकी काहीही नाही

As per Maharashtra Stamp (Determination of True Market Value of Property) Rules 1995, property is sold or alloted by government or semi-government body or a government undertaking or a local authority on the basis of the predetermined price shall be

(1) Not considered as true market value of the subject matter property

(2) Considered as true market value of the subject matter property

(3) As per annual statement of rates

(4) None of the above

---

76. पुणे महानगरपालिका हद्दीतील ₹ १ कोटी बाजार मूल्य असलेल्या निवासी सदनिकेचे बक्षिसपत्र दिनांक ०१-०४-२०२३ रोजी निष्पादित केलेल्या बक्षिसपत्रान्वये वडीलांनी मुलाला लिहून दिले आहे, तर त्या बक्षिसपत्रास किती नोंदणी फी लागेल ?

(1) ₹ १ लाख (2) ₹ २००/-

(3) ₹ ७ लाख (4) ₹ ३०,०००/-

If residential flat having market value of Rs. 1 crore in the boundary of Pune Municipal Corporation is gifted by father to his son by executing gift deed on 01-04-2023, how much registration fee is payable for registration of this gift deed ?

(1) ₹ 1 lac (2) ₹ 200/-

(3) ₹ 7 lacs (4) ₹ 30,000/-

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

77. महाराष्ट्र नोंदणी शुल्क तक्त्यातील अनुच्छेद २२ नुसार कारागृहात समक्ष भेट देऊन दस्तऐवज नोंदणीसाठी किती फीस आकारले जाते ?

अ. ₹ १००/-
ब. ₹ २००/-
क. ₹ ५००/-
ड. दस्तऐवजात नमूद केलेल्या मालमत्तेच्या बाजार मूल्यावर

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत ?

(1) फक्त अ (2) फक्त ब (3) फक्त क (4) फक्त अ आणि ड

As per Article 22 of the Maharashtra Registration Fee Table, how much fee is levied for attendance at Jail for document registration ?

A. ₹ 100/-
B. ₹ 200/-
C. ₹ 500/-
D. On the market value of the property mentioned in the document

Which of the above statement/statements is/are correct ?

(1) Only A (2) Only B (3) Only C (4) Only A and D

---

78. मृत्युपत्राच्या नोंदणीसाठी किती नोंदणी फी देय आहे ?

(1) ₹ ५००/- (2) ₹ १,०००/- (3) ₹ १००/- (4) ₹ ७५०/-

How much registration fee is payable for registration of a Will ?

(1) ₹ 500/- (2) ₹ 1,000/- (3) ₹ 100/- (4) ₹ 750/-

---

79. दत्तकपत्राच्या नोंदणीसाठी किती नोंदणी फी प्रदेय आहे ?

(1) ₹ १,०००/- (2) ₹ १००/-
(3) नोंदणी फी देय नाही (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

How much registration fee is payable for registration of adoption deed ?

(1) ₹ 1,000/- (2) ₹ 100/-
(3) No registration fee is payable (4) None of the above

---

80. नोंदणी अधिनियम १९०८ च्या कोणत्या कलमानुसार नोंदणी फी निश्चित करण्याची तरतूद आहे ?

(1) कलम ७८ (2) कलम ८२ (3) कलम १७ (4) कलम ५०

Under which Section of the Registration Act 1908, there is a provision for fixing of registration fee ?

(1) Section 78 (2) Section 82 (3) Section 17 (4) Section 50

---

81. विशेष विवाह अधिनियम १९५४ मधील कलम २४ अन्वये संपन्न केलेला विवाह खालीलपैकी कोणत्या बाबींच्या आधारे शून्य व निरर्थक घोषीत केला जाऊ शकतो ?

अ. नपुंसकत्व

ब. विवाहयोग्य वयाचा अभाव

क. वेडेपणा

(1) अ, ब, क (2) फक्त अ आणि क (3) फक्त ब (4) फक्त क

As per Section 24 of the Special Marriage Act 1954, on which of the following grounds, a marriage solemnised can be declared as null and void ?

a. Impotency

b. Lack of age of marriage

c. Insanity

(1) a, b, c (2) Only a and c (3) Only b (4) Only c

---

82. विशेष विवाह कायदा १९५४ मधील कलम १३ अन्वये विवाह प्रमाणपत्र पुस्तकात सही करण्याकरिता किती साक्षीदारांची गरज आहे ?

(1) दोन (2) तीन (3) चार (4) एक

Under Section 13 of the Special Marriage Act 1954, how many witnesses are required to sign the marriage certificate book ?

(1) Two (2) Three (3) Four (4) One

---

83. विशेष विवाह अधिनियम १९५४ मधील कलम ४ अंतर्गत केव्हा विशेष विवाह करता येणार नाही ?

(1) दोघांपैकी कोणीही मनोविकलांग असणारी नाही

(2) दोघेही प्रतिबंधित नाते संबंधाच्या कक्षेत मोडत नाहीत

(3) कोणी एक व्यक्ति ही काश्मिर अधिवास असलेली असल्यास

(4) कोणी एक व्यक्ति ही घटस्फोटीत असल्यास

When a special marriage cannot be solemnized under Section 4 of the Special Marriage Act 1954 ?

(1) Neither party is of unsound mind

(2) Both parties are not within the degree of prohibited relationship

(3) Either party is domiciled in Kashmir

(4) Either party is divorced

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

84. विशेष विवाह अधिनियम, १९५४ मधील कलम ९ नुसार एखाद्या व्यक्तीस पुरावा देण्यास हजर राहणेस आदेश देताना विवाह नोंदणी अधिकाऱ्याच्या अधिकारक्षेत्राची मर्यादा काय आहे ?

(1) त्याचा जिल्हा
(2) त्याचा शहर/नगर
(3) त्याचे तहसील
(4) त्याचे राज्य

As per Section 9 of Special Marriage Act, 1954, for the purpose of enforcing attendance of any person to give evidence, the local limits of the jurisdiction of the marriage officer shall be

(1) his District
(2) his City/Town
(3) his Tahsil
(4) his State

---

85. विशेष विवाह अधिनियम, १९५४ मधील कलम २(ब) अन्वये विवाहाच्या उद्देशाने जी नातेसंबंध प्रतिबंधित केली आहेत त्यामध्ये पुढीलपैकी कोणत्या नात्यांचा समावेश होतो ?

अ. सख्खे नाते वा सापत्न नाते

ब. अवैध नातेसंबंध

क. दत्तक आधारित नातेसंबंध

(1) अ, ब, क
(2) फक्त अ व क
(3) फक्त अ
(4) फक्त ब

As per Section 2(b) of the Special Marriage Act, 1954 for the purpose of marriage, the degrees of prohibited relationship includes

a. Relationship by full or half blood

b. Illegitimate blood relationship

c. Relationship by adoption

(1) a, b, c
(2) Only a and c
(3) Only a
(4) Only b

86. महाराष्ट्र ई-रजिस्ट्रेशन आणि ई-फायलिंग नियम, २०१३ नुसार दस्तऐवजाचे निष्पादन करणाऱ्या प्रत्येक निष्पादनकर्त्या पक्षकाराने पॅनकार्ड क्रमांक किंवा आधार नंबर किंवा अन्य कोणतीही ओळख किंवा दस्तऐवज क्रमांक देणे कशाकरिता अनिवार्य असेल ?

(1) गहाणखत दस्तऐवज सादर करण्यासाठी.

(2) मुद्रांक शुल्क शासन जमा करण्याकरिता.

(3) निष्पादनकर्त्या पक्षकाराची ओळख पटविण्यासाठी.

(4) नोंदणी शुल्क शासन जमा करण्याकरिता.

As per Maharashtra e-Registration and e-Filing Rules, 2013 PAN Card number or Aadhar number or any other identification or document number regarding each executing party shall be mandatory for what ?

(1) To present mortgage deed.

(2) To deposit stamp duty to Government.

(3) To prove identity of the persons executing the document.

(4) To deposit Registration fee to Government.

---

87. 'महाराष्ट्र ई-रजिस्ट्रेशन आणि ई-फायलिंग नियम, २०१३' हे नोंदणी अधिनियम, १९०८ च्या कोणत्या कलमान्वये विहीत करण्यात आले आहेत ?

(1) कलम ८९ (2) कलम ८९ (घ)

(3) कलम ६९ (4) कलम ७९

'Maharashtra e-Registration and e-Filing Rules, 2013' are prescribed under which Section of the Registration Act, 1908 ?

(1) Section 89 (2) Section 89 (d)

(3) Section 69 (4) Section 79

---

88. 'महाराष्ट्र ई-रजिस्ट्रेशन आणि ई-फायलिंग नियम, २०१३' चे नियम १४ नुसार सह दुय्यम निबंधक यांनी कळविलेल्या आक्षेपांची पूर्तता करण्यासाठी कमाल किती कालावधी विहीत करण्यात आलेला आहे ?

(1) १५ दिवस (2) ३० दिवस

(3) ६० दिवस (4) कमाल कालावधी विहीत केलेला नाही

What is the maximum time limit for compliance on objections raised by Joint Sub-Registrar under Rule 14 of the 'Maharashtra e-Registration and e-Filing Rules, 2013' ?

(1) 15 days (2) 30 days

(3) 60 days (4) No maximum time limit prescribed

---

89. महाराष्ट्र ई-नोंदणी व ई-फायलिंग नियम २०१३ अन्वये दस्तऐवज नोंदणी करण्याची वेळ खालील प्रमाणे निश्चित करण्यात आली आहे

(1) कार्यालयीन कामकाजाच्या वेळेत

(2) २४ × ७

(3) वेळेचे बंधन नाही

(4) सार्वजनिक सुट्टीच्या दिवशी

According to the Maharashtra e-Registration and e-Filing Rules 2013, the time for registration of document is fixed as follows

(1) During office hours

(2) 24 × 7

(3) There is no time limit

(4) On public holidays

---

90. 'महाराष्ट्र ई-रजिस्ट्रेशन आणि ई-फायलिंग नियम, २०१३' नुसार तयार केलेल्या ई-फायलिंग मोड्यूल मधून ऑनलाईन दस्त नोंदणी करिता मुद्रांक शुल्क व नोंदणी फी चा भरणा कशा प्रकारे करता येतो ?

(1) केवळ रोखीने

(2) केवळ शासकीय जमा लेखांकन प्रणाली मार्फत [GRAS] ई-प्रदानाने किंवा शासनाने निश्चित केलेल्या इतर भरणा पद्धतीनुसार

(3) केवळ नोंदणी विभागाच्या दस्त हाताळणी शुल्काच्या ई-प्रदान प्रणालीद्वारे

(4) वरील (2) किंवा (3) पैकी कोणत्याही मार्गाने

How is the stamp duty and registration fee to be paid for e-registration of document through e-filing module as per Maharashtra e-Registration and e-Filing Rules, 2013 ?

(1) Only by cash

(2) Only by Government Receipts Accounting Systems [GRAS] e-payment or any other mode of payment prescribed by the Government

(3) Only through the document handling charges by e-Payment of the Registration Department

(4) By either (2) or (3) of the above

---

91. मालमत्ता हस्तांतरण अधिनियम १८८२ मधील कलम ७ नुसार योग्य विधान निवडा.

अ. प्रत्येक व्यक्ती मालमत्तेचे हस्तांतरण करू शकतो.

ब. करारास पात्र असा प्रत्येक व्यक्ती मालमत्तेचे हस्तांतरण करू शकतो.

क. करारास पात्र व मालमत्तेची मालकी असलेला व्यक्ती मालमत्ता हस्तांतरित करू शकतो.

(1) अ, ब, क (2) फक्त अ आणि ब (3) फक्त ब (4) फक्त क

As per Section 7 of the Transfer of Property Act 1882, choose the correct statement.

a. Every person can transfer the property.

b. Every person competent to contract can transfer the property.

c. Every person competent to contract and entitled to property can transfer the property.

(1) a, b, c (2) Only a and b (3) Only b (4) Only c

---

92. मालमत्ता हस्तांतरण अधिनियम १८८२ च्या कलम १४ मध्ये खालीलपैकी कोणते तत्व मांडलेले आहे ?

अ. शाश्वततेचे तत्व

ब. शाश्वतताविरुद्धचे तत्व

क. संचयनाविरुद्धचे तत्व

(1) अ, ब, क (2) फक्त अ (3) फक्त ब (4) फक्त क

Which of the following principle is laid down in Section 14 of the Transfer of Property Act 1882 ?

a. Rule of the perpetuity

b. Rule against the perpetuity

c. Rule against accumulation

(1) a, b, c (2) Only a (3) Only b (4) Only c

---

93. मालमत्ता हस्तांतरण अधिनियम १८८२ मधील कलम ७६ नुसार खालीलपैकी कोणते कब्जेदार गहाण धारकाची दायित्वे नाहीत ?

अ. त्याने असले कोणतेही कृत्य करू नये ज्यामुळे संपत्तीला इजा पोहोचेल

ब. त्याने अचूक हिशोब ठेवला पाहिजे

क. संपत्ती व्यवस्थापिता करणे

ड. भाडे जमा करणे

(1) फक्त अ, ब आणि क (2) फक्त ब, क आणि ड

(3) फक्त अ, क आणि ड (4) वरील सर्वांमध्ये लागू आहेत

As per Section 76 of the Transfer of Property Act 1882, which of the following is not the liabilities of mortagagee in possession ?

a. He must not commit any act which is destructive to the property

b. He must keep accurate accounts

c. Manage the property

d. To collect the rent

(1) Only a, b and c (2) Only b, c and d

(3) Only a, c and d (4) Applicable in all the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

94. संपत्तीचे हस्तांतरण करणारी कोणती पद्धत ही मालमत्ता हस्तांतरण अधिनियम, १८८२ च्या कलम ५ मध्ये मान्य केलेली नाही ?

अ. तारण

ब. विक्री

क. वारसा

(1) अ, ब, क (2) फक्त अ व ब

(3) फक्त क (4) फक्त ब

Which one of the following is not recognised as a mode of transfer of property under Section 5 of the Transfer of Property Act, 1882 ?

a. Mortgage

b. Sale

c. Succession

(1) a, b, c (2) Only a and b

(3) Only c (4) Only b

---

95. मालमत्ता हस्तांतरण अधिनियम १८८२ मधील कलम ८ नुसार हस्तांतर प्रक्रियेच्या अंतर्गत खालीलपैकी कोण – कोणते स्वारस्य किंवा स्वारस्ये हस्तांतरणकर्ता हा हस्तांतरित करण्यास सक्षम असतो ?

अ. भाडे

ब. नफा

क. थकबाकी

ड. जमिनीशी जोडलेल्या सर्व गोष्टी

(1) फक्त अ, ब आणि ड (2) फक्त ब, क आणि ड

(3) फक्त अ, ब आणि क (4) वरीलपैकी सर्व

As per Section 8 of the Transfer of Property Act 1882, under the operation of transfer, transferor is capable of transferring which of the following interest or interests ?

a. Rents

b. Profits

c. Arrears

d. All things attached to the earth

(1) Only a, b and d (2) Only b, c and d

(3) Only a, b and c (4) All of the above

---

96. मालमत्ता हस्तांतरण अधिनियम १८८२ मधील कलम १९ नुसार संपत्ती हस्तांतरण अंतर्गत निहित म्हणजे आणि त्यामध्ये समाविष्ट

अ. व्यक्तिच्या प्रित्यर्थ निर्माण करण्यात आलेला हितसंबंध

ब. ते केव्हा लागू होईल ती वेळ निर्दिष्ट करणे

क. घडणारी घटना घडण्यावर

(1) फक्त अ आणि क (2) फक्त ब आणि क

(3) अ, ब आणि क (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Under Section 19 of the Transfer of Property Act 1882, 'Vested' means and includes

a. an interest created in favour of a person

b. specifying time as when it will take effect

c. on the happening of an event which must happen

(1) Only a and c (2) Only b and c

(3) a, b and c (4) None of the above

---

97. मालमत्ता हस्तांतरण अधिनियम १८८२ च्या कलम ५४ अन्वये अमूर्त मालमत्तेचे हस्तांतरण कोणत्या पद्धतीने पूर्ण केले जाते ?

(1) फक्त नोंदणीकृत दस्तऐवजाने (2) अशी मालमत्ता प्रत्यक्ष हस्तांतरित करून

(3) दोन्ही 1 व 2 (4) यापैकी नाही

Under Section 54 of the Transfer of Property Act 1882, in what manner the transfer of intangible property can be completed ?

(1) Only registered instrument (2) By delivery of such property

(3) Both 1 and 2 (4) None of these

---

98. मालमत्ता हस्तांतरण अधिनियम १८८२ मधील कलम १०४ नुसार पुढील विधान वाचा.

भाडेपट्टा कराराच्या दस्तऐवजात कोणत्याही विरुद्ध प्रकारच्या शर्ती नसतील तर निवासी इमारत ही अनिवासी कामकाजासाठी वापरता येते. हे विधान __________ आहे.

(1) बरोबर (2) चूक

(3) अंशत: बरोबर (4) सशर्त बरोबर

Read the following statement as per Section 104 of the Transfer of Property Act 1882.

In the absence of the terms in the lease deed to the contrary, a residential house can be used for non-residential purpose. This statement is

(1) Correct (2) Incorrect

(3) Partly correct (4) Conditionally correct

---

99. मालमत्ता हस्तांतरण अधिनियम १८८२ मधील कलम ४१ नुसार खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने स्पष्ट मालकी हस्तांतरा संदर्भात बरोबर आहे/आहेत ?

अ. संमती व्यक्त किंवा निहित आहे.

ब. जंगम मालमत्तेमध्ये स्वारस्य असलेली व्यक्ति.

क. हस्तांतरणकर्त्याला हस्तांतरण करण्याचा अधिकार होता.

ड. सद्भावनेने काम केले आहे.

(1) फक्त ब, क आणि ड (2) फक्त अ, क आणि ड

(3) फक्त अ, ब आणि क (4) फक्त अ आणि ड

As per Section 41 of the Transfer of Property Act 1882, which of the following statement is/are correct in case of transfer by ostensible owner ?

a. The consent is expressed or implied.

b. The person's interest in movable property.

c. The transferor had power to make the transfer.

d. Has acted in good faith.

(1) Only b, c and d (2) Only a, c and d

(3) Only a, b and c (4) Only a and d

---

100. मालमत्ता हस्तांतरण अधिनियम १८८२ मधील कलम ६९-अ नुसार प्राप्तकाला खालीलपैकी कोणत्या अंतर्गत त्याला प्राप्त झालेल्या कोणत्याहि रकमेपैकी पैसे राखून ठेवू शकतो ?

अ. प्राप्तक म्हणून आकारले जाणारे शुल्क

ब. एकूण रकमेवर ७% पेक्षा जास्त नाही अशा दराने कमिशन

क. सर्व खर्चाच्या समाधानात

ड. त्याच्या मोबदल्यासाठी

(1) फक्त अ आणि ब (2) फक्त ब आणि ड

(3) फक्त ब, क आणि ड (4) फक्त अ, क आणि ड

As per Section 69-A of the Transfer of Property Act 1882, the receiver shall retain out of any money received by him under which of the following ?

a. Charges incurred by him as receiver

b. A commission at such rate not exceeding 7% on the gross amount

c. In satisfaction of all costs

d. For his remuneration

(1) Only a and b (2) Only b and d

(3) Only b, c and d (4) Only a, c and d

सूचना – (पृष्ठ 1 वरून पुढे.....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षा कक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. **201.** सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. **201.** ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तर-क्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्न-क्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

SEAL